

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/50/2023
Identifikačné číslo spisu: 5920010086
Dátum vydania rozhodnutia: 20.09.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:5920010086.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 20. septembra 2023 v Bratislave v trestnej veci obvineného Y. F. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného Y. F. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/44/2020, z 2. decembra 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. F. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 8T/18/2020, z 9. septembra 2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/44/2020, z 2. decembra 2020 bol obvinený Y. F. uznaný za vinného zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil tak, že

„dňa 21. októbra 2018 si prostredníctvom internetového portálu www.booking.com objednal pobyt na 6 nocí v hoteli R. v L. XXX, okres K., kde sa v ten istý deň aj ubytoval v apartmáne na 4. poschodí s úmyslom za tento pobyt nezaplatiť, v priebehu dňa 27. októbra 2018, kedy mu končila rezervácia, sa na recepciu hotela nedostavil, aby za ubytovanie zaplatil a ani kľúče od apartmánu neodovzdal, pričom v uvedený deň bol telefonicky upovedomený pracovníkom recepcie o tom, že mu pobyt končí a je potrebné za ubytovanie zaplatiť, na čo uviedol, že sa momentálne nachádza v L. a že pobyt si chce predĺžiť do 1. novembra 2018, čo mu bolo umožnené a ubytovanie aj využil, dňa 1. novembra 2018 sa však v apartmáne nenachádzal a ani neodovzdal kľúče na recepcii, na čo bol telefonicky kontaktovaný na telefónnom čísle +XXXXXXXXXXXX, ktoré pri rezervácii uviedol ako svoj kontakt, avšak telefón nezdvíhal, preto sa ho riaditeľka hotela G. N. dňa 2. novembra 2018 pokúsila opätovne telefonicky kontaktovať, no telefón opätovne nezdvíhal, na čo mu napísala SMS správu, že pokiaľ úhradu za pobyt vo výške 427,70 Eur neuhradí, tak bude kontaktovať Políciu, na túto SMS správu už zareagoval dňa 3. novembra 2018 a povedal jej, že je v zahraničí a vyššie uvedenú sumu za pobyt uhradí do 6. novembra 2018, na čo mu G. N. odpovedala SMS správu, že postačuje, aby do 6. novembra 2018 sumu za pobyt uhradil na účet vedený v R. R., a. s., číslo R. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, a aby hotelu poštou zaslal kľúče od apartmánu, v ktorom bol ubytovaný, pričom na túto výzvu už nereagoval,

predmetnú sumu za ubytovanie neuhradil, nikoho z hotela nekontaktoval a neuhradením finančnej sumy za ubytovanie od 27. októbra 2018 do 1. novembra 2018 spôsobil spoločnosti R., a. s., G. XXX/XX, B., IČO: XX XXX XXX, škodu v celkovej výške 361,90 Eur, vrátane všetkých poplatkov týkajúcich sa ubytovania,

Krajský súd podľa § 44 Trestného zákona podľa § 44 Trestného zákona súd upustil od uloženia súhrnného trestu obvinenému Y. F., nakoľko trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/59/2019, z 9. apríla 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/66/2020, z 18. augusta 2020, právoplatným 18. augusta 2020 za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona považuje na nápravu páchatel'a a ochranu spoločnosti za dostatočný.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obvinenému Y. F. uložil povinnosť poškodenému R., a. s., G. XXX/XX, B., IČO: 36 398 055 nahradiť škodu vo výške 361,90 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodeného R., a. s., G. XXX/XX, B., IČO: 36 398 055 so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený dovolanie, a to z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní argumentoval v podstate nasledovne:

„Má za to, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa nesú známky arbitrárnosti, nakoľko konanie obvineného nemožno kvalifikovať ako prečin podvodu. Z vykonaného dokazovania je jednoznačné, že medzi obvineným a poškodenou došlo k uzavretiu súkromnoprávneho vzťahu, ktorý má znaky zmluvy o ubytovaní v zmysle § 754 a nasl. Občianskeho zákonníka. Túto skutočnosť je preukázaná rezervačným formulárom internetového portálu www.booking.com, výpoveďou obvineného ako aj výpoveďou svedkyne G. N., vykonaných na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa. Zo zmluvy o ubytovaní vznikne objednávateľovi právo, aby mu ubytovateľ poskytol prechodné ubytovanie na dohodnutú dobu alebo na dobu vyplývajúcu z účelu ubytovania v zariadení na to určenom (hotely, nocľahárne, ubytovne a iné zariadenia). Za ubytovanie a služby s ním spojené je objednávateľ povinný zaplatiť ubytovateľovi cenu v lehotách určených ubytovacími poriadkami. Skutočnosť, že obvinený z dôvodu nepredvídateľnej, dočasnej platobnej neschopnosti nemohol splniť svoju časť záväzku (zaplatiť cenu za ubytovanie), nijakým spôsobom nevymedzuje konanie obvineného z rámca súkromnoprávnych vzťahov. Poškodená nevyužila a nesnažila sa domôcť svojho nároku prostriedkami súkromného práva.

Podľa článku 17 ods. 2 druhá veta Ústavy SR nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. Citovanému ustanoveniu ústavy zodpovedá aj ustálená judikatúra.

Trestné právo (trestný čin) s trestnoprávnou kvalifikáciou určitého konania, ktoré má súkromnoprávny základ, je potrebné považovať za ultima ratio, teda za krajný právny prostriedok, ktorý má význam predovšetkým celospoločenský, t. j. z hľadiska ochrany základných spoločenských hodnôt. V zásade však nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávnych vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite jednotlivca, aby strážil svoje práva (*vigilantibus iura*), ktorým má súdna moc poskytovať ochranu. Je však neprijateľné, aby túto ochranu aktívne preberali orgány činné v trestnom konaní, ktorých úlohou je ochrana predovšetkým celospoločenských hodnôt, nie priamo konkrétnych subjektívnych práv jednotlivca, ktoré svojou povahou spočívajú v súkromnoprávnej sfére. Je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú okrem toho splnené všetky predpoklady vzniku (nález Ústavného súdu SR I. ÚS 402/2008). Princíp subsidiarity trestnej represie vyžaduje, aby štát uplatňoval prostriedky trestného práva zdržanlivo predovšetkým tam, kde iné prostriedky zlyhávajú, alebo nie sú efektívne.

Odvolací aj prvostupňový súd sa nedostatočne vysporiadali z otázkou, akým spôsobom mal vlastne

obvinený uviesť poškodenú obchodnú spoločnosť do omylu. Pokiaľ ide o posudzovanie jednotlivých znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu, je potrebné skúmať otázku, či klamaný (poškodený) nemohol, bez väčšej námahy, uvádzať nepravdivých okolností zistiť, t. j. či klamaná osoba nemohla svojmu omylu jednoducho zabrániť, a to za dodržania obvyklej miery opatrnosti, prípadne či dodržanie obvyklej miery opatrnosti nebolo povinnosťou na strane klamanej osoby. Je potrebné uviesť, že poškodená obchodná spoločnosť bola v čase, keď malo dôjsť k spáchaniu skutku, subjektom obchodného práva, s predmetom podnikania „hotely a motely s možnosťou stravovania“ a iné predmety činnosti zapísané v obchodnom registri. Už z povahy veci sa u takého subjektu vyžaduje určitá vyššia miera opatrnosti a profesionality, než je bežná a obvyklá napr. u spotrebiteľa. V tejto súvislosti je na mieste otázka, či poškodená (obchodná spoločnosť podnikajúca v oblasti hotelových služieb) dodržala aspoň obvyklú mieru opatrnosti, akú možno očakávať od bežného občana, keďže obvinený nezaplatil 27. októbra 2018 za objednaný pobyt, napriek tomu mu bol pobyt telefonicky predĺžený do 1. novembra 2018. Tým sa poškodená svojím vlastným konaním vystavila riziku ďalšieho navyšovania škody. V prvostupňovom a ani v odvolacom konaní nebolo vôbec skúmané, či takýto postup zodpovedných pracovníkov poškodenej spoločnosti bol v súlade s ubytovacím poriadkom zariadenia, čo by mohlo viesť k iným skutkovým zisteniam.

Na základe uvedených skutočností obvinený navrhuje, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 rozsudkom vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/44/2020, z 2. decembra 2020 bol porušený zákon v neprospech obvineného Y. F., nar. XX. E. XXXX, trvalý pobyt L., K. XXXX/XXX a súčasne aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/44/2020, z 2. decembra 2020 a rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 8T/18/2020, z 9. septembra 2020, čo do výroku o vine a treste, vrátane všetkých výrokov na tento výrok nadväzujúcich zrušil a vec prikázal súdu prvého stupňa na ďalšie konanie".

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor v zásade nasledovne:

„Obhajobou odsúdeného Y. F. a otázkou jeho zavinenia (podvodného úmyslu) v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi sa podrobne zaoberal prvostupňový a aj druhostupňový súd, ktorý konštatoval, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona je prvostupňový rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa ustanovení Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv jednak na objasnenie skutkového stavu veci a jednak práva obžalovaného na obhajobu. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa tak, ako sú uvedené v napadnutom rozsudku, sú v podstate správne, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázkach podstatných skutkových zistení odkázal na správne, podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil s tým, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie vo veci v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, aj v ich súhrne a v konečnom dôsledku dospel k logicky odôvodneným a správnym skutkovým zisteniam. V súvislosti s obhajobou odsúdeného Y. F., že za ubytovanie chcel zaplatiť poznamenávam, že v priebehu vedeného trestného konania menil dôvody, pre ktoré za ubytovanie v hoteli nezaplatil, čo konštatoval aj druhostupňový súd na str. 13 rozsudku, sp. zn. 2To/44/2020-341, z 2. decembra 2020.

Pokiaľ ide o výsluch odsúdeného Y. F., vykonaný dňa 13. februára 2019 (č. l. 31 - 37 trestného spisu), tohto sa zúčastnil obhajca JUDr. Martin Kováčik, ktorý mu bol ustanovený opatrením sudcu pre prípravné konanie bývalého Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 0Tp/102/2019, z 22. januára 2019 z dôvodu § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Tvrdenie odsúdeného v dovolaní ohľadne zákonnosti tohto výsluchu je preto zavádzajúce a neopodstatnené, rovnako ako jeho tvrdenia o použití dôkazov z inej trestnej veci, pretože vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície v Ružomberku viedol pod č. ČVS: ORP-20/VYS-RK-2019, spoločné trestné stíhanie proti obvinenému Y. F., ktorému uznesením č. ČVS: ORP-20/VYS-RK-2019, zo 14. februára 2019 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a ďalším uznesením č. ČVS: ORP-20/VYS-RK-2019, z 11. marca 2019 podľa § 21

ods. 3 Trestného poriadku (per analógiám) s poukazom na § 18 ods. 1 Trestného poriadku spojil uvedenú trestnú vec na spoločné konanie s inou trestnou vecou obvineného Y. F., ktorému poverený príslušník Obvodného oddelenia PZ Liptovská Teplá uznesením pod č. ČVS. ORP-449/LT-RK-2018, z 15. novembra 2018 vzniesol obvinenie pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. V zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. V zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Podľa § 371 ods. 7 Trestného poriadku dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

S poukázaním na vyššie uvedené skutočnosti považujem podané dovolanie odsúdeného H. F. za nedôvodné a navrhujem ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, nakoľko nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g), i) Trestného poriadku".

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku)), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku nakoľko je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejme, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie".

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejماً a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na

spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Obvinený tento dovolací dôvod namieta, pretože

- jeho výsluch z 13. februára 2019 je nezákonný, nakoľko nemal vedomosť o tom, že sa nachádzal v procesnom postavení obvineného a že ako osoba väzobne stíhaná nebola pri tomto úkone zastúpená obhajcom,
- boli vykonané dôkazy z inej trestnej veci, ktorá bola ukončená zastavením trestného stíhania,
- výsluch svedkyne H. F. je nezákonný, lebo vypovedala o skutočnostiach, ktoré nesúviseli s touto prejednávanou vecou,
- vykonanie listinných dôkazov je nezákonné, pretože išlo o listinné dôkazy z inej trestnej veci.

Dovolaciu argumentáciu obvineného najvyšší súd neprijal nakoľko po nahliadnutí do spisového materiálu zistil, že nie je opodstatnená.

Dňa 13. februára 2019 bol obvinený vypočutý v pozícii obvineného a za prítomnosti obhajcu JUDr. Martina Kováčika - č. l. 31 - 37, ktorý mu bol ustanovený 22. januára 2019 - č. l. 26. Dňa 11. marca 2019 boli spojené dve veci obvineného F. na spoločné konanie pod. sp. zn. ČVS: ORP-20/VYS-RK-2019 - č. l. 16 - 17. Svedkyňa H. F. bola vypočutá 15. mája 2019 teda po spojení vecí, a preto správne pod sp. zn. ČVS: ORP-20/VYS-RK-2019. Tak isto všetky listinné dôkazy, po spojení vecí, pochádzajú z jednej a tej istej trestnej veci, pričom treba pripomenúť, že obžaloba pre druhý skutok nebola podaná preto, že prokurátor pred podaním obžaloby zastavil trestné stíhanie pre druhý skutok - č. l. 177 - 180.

S ohľadom na uvedené je zrejmé, že o zákonnosti uvedených dôkazov neexistujú žiadne pochybnosti, a tak dovolacie argumenty obvineného nenapĺňajú dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného

zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú, „odvolaciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu nižšieho stupňa. Dovolací súd nemôže posudzovať, prehodnocovať a ani spochybňovať spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania. Dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.) aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Najvyšší súd poznamenáva, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - viď veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Pre najvyšší súd je v zmysle uvedeného kľúčovým ustálenie skutku v spojení s príslušnými skutkovými zisteniami tak, že obvinený spáchal trestný čin tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného ako prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Zo znenia skutkovej vety v rozsudku krajského súdu zrozumiteľne vyplýva podvodný úmysel obvineného uviesť iného do omylu vyjadrený slovným spojením - ... „s úmyslom za tento pobyt nezaplatiť“ ..., čím je dovolací súd viazaný, a preto neprislúcha najvyššiemu súdu (ak dovolanie nepodá minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), špekulovať o tom, či bola, alebo nebola naplnená subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Okrem toho práve vyššie uvedená formulácia vylučuje úvahy dovolateľa o tom, že jeho konanie je „len“ súkromnoprávny vzťah podľa občianskeho zákonníka.

Najvyšší súd ďalej uvádza, že ak obvinený namieta nepreukázanie subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, tak ide o námietku skutkového charakteru pretože subjektívna stránka

predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní. Tu si treba uvedomiť, že zistenie a konštatovanie naplnenia, či nenaplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu (formy zavinenia) patrí medzi okolnosti podliehajúce pri dokazovaní normám procesného práva a vykonáva sa v rámci dokazovania tak, ako to predpokladá ustanovenie § 119 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku: „V trestnom konaní treba dokázať, najmä či sa stal skutok a či má znaky trestného činu“.

Preto nemôže najvyšší súd v rámci už tretej inštancie preskúmať, či bola, alebo nebola naplnená subjektívna stránka (jeden zo znakov skutkovej podstaty trestného činu) skutkovej podstaty žalovaného trestného činu. Ak by sa tak stalo, najvyšší súd by neprípustne zasahoval do priebehu dokazovania, jeho opätovným prehodnocovaním a iným hodnotením skutkových zistení, ako to učinili sudy nižších stupňov. Preto (rešpektujúc zákaz skúmania a menenia zisteného skutku vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku) najvyšší súd uzatvára, že táto námietka obvineného, nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani žiadny iný).

S poukazom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku v predmetnej trestnej veci obvineného neboli naplnené, a preto dovolanie obvineného Y. F. odmietol ako zjavne nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.